

**Alisa Martek
Snježana Šute**

Hrvatski državni arhiv
Marulićev trg 21
Zagreb

BIBLIOMETRIJSKA ANALIZA ČASOPISA ARHIVSKI VJESNIK U RAZDOBLJU OD 2001. DO 2009.

UDK 025.12:[050:930.25(497.5)"2001/2009"

Stručni rad

Časopis Arhivski vjesnik, najeminentniji i najrelevantniji, ujedno je i jedan jedini časopis u znanstvenom području čije ime nosi – arhivisti. Kao takav značajan predstavnik relativno mlade znanstvene discipline u sferi informacijskih znanosti, a ovim stručnim uratkom nastojalo se, za početak, napraviti svojevrsni preliminarni uvid u njegov rad. Sukladno tome, u obzir su uzete samo osnovne kategorije bibliometrijske analize: ukupan broj objavljenih radova, kategorizacija radova, broj autora/ustanova, te zastupljenost po temama/rubrikama što svakako ostavlja mjesta daljnjim, detaljnijim i složenijim aspektima istraživanja.

Ključne riječi: *Arhivski vjesnik, bibliometrijska analiza, analiza članaka*

Uvod

Arhivski vjesnik najstariji je arhivistički časopis u Hrvatskoj koji izlazi od 1899. godine, i u potpunosti stoji kao potporan ustanovi uz čiju se provenijenciju nadovezuje – objavljujući prvenstveno radove iz arhivske teorije i prakse, povijesti institucija, arhivskog zakonodavstva, pomoćnih povijesnih, informacijskih i drugih srodnih znanosti, prikaze i recenzije strane i domaće stručne periodike i literature te izvješća s međunarodnih savjetovanja i kongresa.

U svojoj srži *Arhivski vjesnik* je, kao i svaki drugi znanstveni časopis na svom području, veliki promicatelj znanstvenog rada – a znanstveno i akademsko napredovanje znanstvenika ovisi o broju objavljenih radova, pa je tako i cilj ovog članka o *Arhivskom vjesniku* bio putem istraživačke metode tj. bibliometrijskim

mjerenjima utvrditi upravo te osnovne značajke naslova i to u zadnjih 9 godina, dakle 2001-2009. Navedeno razdoblje odabrano je za razmatranje, jer od 2001. godine djeluje novo uredništvo časopisa.

Autorice su se odlučile za relativno novi pristup istraživačkom radu koji dosada nije bio korišten u samom *Arhivskom vjesniku*, a radi se o postupku bibliometrijskog mjerenja podataka kojima je smisao i svrha propitkivati kvantitativne aspekte, diseminaciju i nadasve upotrebu objavljenih znanstvenih informacija o nekom časopisu. Najčešće se mjeri: broj objavljenih članaka/radova (čime se prvenstveno iskazuje produktivnost pojedinca ili ustanove), kategorizacija članka, broj citata, broj autora/ustanova (čime se iskazuje zastupljenost određenog profila), zatim zastupljenost po temama koja također pruža uvid u paletu odnosno spektar tematika koje se prezentiraju.¹ S obzirom na relativno kratko razdoblje glede predmeta istraživanja, u tom kontekstu i u cilju što efikasnijeg prikaza djelatnosti časopisa, orijentirali smo se na sljedeće bibliometrijske pokazatelje: broj članaka, kategorizaciju članka, broj autora (ustanova) i zastupljenost po temama, smatrajući da ćemo tim prikazom pokazati najzanimljiviju supstancu tog reprezentativnog procesa.

Što je bibliometrija?

Bibliometrija je metoda kojom se kvantitativno proučavaju skupovi bibliografskih zapisa ljudskog stvaralaštva. Izraz/naziv bibliometrija relativno je nov i još nije usvojen s jednoznačnim značenjem, ali svakako treba značiti "primjenu matematičkih i statističkih metoda na knjige i sve ostale medije pisane komunikacije", te zamijeniti raniji neprikladni naziv "statistička bibliografija."²

Tri su osnovna bibliometrijska zakona:

1. *Lotkin zakon*. Alfred James Lotka je 1926. godine objavio članak u kojem je na temelju istraživanja znanstvene produkcije u području fizike i kemije potvrdio zakonitost da mali broj autora objavljuje veliki broj radova, a najveći broj autora objavi jedan ili dva rada unutar određenog područja.
2. *Bradfordov zakon*. Samuel Clement Bradford se bavio sadržajnom analizom časopisa, pa je 1934. godine dokazao da se u malom broju časopisa nalazi najveći broj radova koji se odnose na neko područje odnosno da najveći broj časopisa tu problematiku obrađuje kroz jedan ili dva članka.

¹ Špac, V. Bibliometrijska analiza časopisa Radovi Šumarskog instituta, Jastrebarsko (1998-2002). *Radovi Šumarskog instituta*, 2, 39(2004), str. 211-222.

² Maričić, S. Bibliometrija, 22.1.2003. Preuzeto s Otvorene informacijske enciklopedije na mrežnoj stranici Hrvatskog informacijskog i dokumentacijskog društva. URL: <http://www.hidd.hr/articles/bibliometrija.php> (1.5.2010)

3. *Zipfov zakon.* Robert Kingsley Zipf definira učestalost javljanja riječi u nekom tekstu.³

Najvažnijom prekretnicom u bibliometrijskim istraživanjima i u kvantitativnom istraživanju znanosti smatra se pokretanje *Science Citation Indexa* (u nastavku: SCI). Ovo djelo E. Garfielda omogućilo je na statistički relevantnom uzorku široku primjenu statističkih analiza znanstvene literature. Znanstvenici poput D. de Solla Pricea i R. Mertonu prepoznali su snagu i mogućnost tog izvora, Price iz perspektive suvremene povijesti znanosti, a Merton s aspekta normativne sociologije. Pokretanje SCI-a omogućilo je D. de Solla Priceu razvoj tzv. "fizičkog pristupa" znanosti pomoću kojega je nastojao pronaći zakone koji bi omogućili predviđanje njezina budućeg razvoja. Njegovu analizu znanstvene komunikacije u djelu *Little Science, Big Science* mnogi smatraju temeljem stvaranja modernih tehnika potrebnih za vrednovanje rezultata znanstveno-istraživačkog rada. Robert King Merton i Eugene Garfield, u predgovoru drugom izdanju spomenute knjige, navode Dereka de Solla Pricea kao "oca scijentometrije" i osobu koja je najviše utjecala na primjenu i popularizaciju kvantitativnih pokazatelja u oblikovanju znanstvene politike.⁴

Bibliometrijskim istraživanjima hrvatskih časopisa bavili su se mnogi. Iako su u Hrvatskoj prva bibliometrijska istraživanja započela u prirodnim i tehničkim znanostima,⁵ sve češće se analiziraju i časopisi s područja društvenih znanosti.⁶

³ Jokić, M. *Bibliometrijski aspekti vrednovanja znanstvenog rada.* Zagreb : Sveučilišna knjižara, 2005, str. 15-16.

⁴ Pehar, F. *Komunikacijska uloga časopisa u polju informacijskih znanosti: bibliometrijska analiza Vjesnika bibliotekara Hrvatske i Informatologije.* Doktorska disertacija. Zagreb : Filozofski fakultet, 24.3.2010, str.78-79.

⁵ Borić, V. Analiza citata radova objavljenih u časopisu *Acta stomatologica Croatica* zabilježenih u bazi podataka Web of Science. *Acta stomatologica Croatica*, 2, 42(2008), str. 123-139; Borić, V., Strujić, M. Bibliometrijska analiza *Acta stomatologica Croatica* za razdoblje od 1987. do 2006. godine. *Acta stomatologica Croatica*, 4, 40(2006), str. 336-346; Halmi, A. Bibliometrijska i kvalitativna analiza i evaluacija sadržaja znanstvenog rada i medija, U: Zgrabljić Rotar, N. (ur.) *Kraljski Dalmatin – 200 godina zadarskog i hrvatskog novinstva u europskom kontekstu.* Zadar: Sveučilište u Zadru, Odjel za informatologiju i komunikologiju, 2007, 355-375; Hebrang Grgić, I. *Izdavaštvo znanstvenih časopisa nakon 1990. godine.* Magistarski rad. Zagreb: Filozofski fakultet, 21.1.2004, 216 str.; Jokić, M., Borić, V. Znanstvena aktivnost na području botanike mjerena kroz časopis *Acta Botanica Croatica. Acta botanica Croatica* 51(1992), str. 169-176; Krajina, T. *Međunarodna zapaženost hrvatskih autora s područja tehničkih znanosti (1992-2001).* Magistarski rad. Zagreb: Filozofski fakultet, 22.9.2003, V, 127 str.; Krajina, T., Petrak, J. Bibliometrijske značajke časopisa *Strojarsstvo* u razdoblju od 1992. do 2001. godine. *Strojarsstvo, časopis za teoriju i praksu u strojarstvu*, 1-3, 46(2004), str. 19-23; Petrak, J. Bibliometrijski pokazatelji u ocjenjivanju znanstvenog rada. 1. Objavljivanje i ocjenjivanje rezultata znanstvenog rada. *Liječnički vjesnik, glasilo Hrvatskoga liječničkog zbora*, 3-4, 123(2001), str. 77-81; Petrak, J. Bibliometrijski pokazatelji u ocjenjivanju znanstvenog rada. 2. Citati i njihova analiza. *Liječnički vjesnik*, 5-6, 123(2001), str. 129-134.

⁶ Aparac Jelušić, T., Faletar Tanacković, S., Pehar, F. *Struktura trostruke uzvojnice AKM-a: bibliometrijska analiza priloga objavljenih u razdoblju od 1997. do 2008.* Seminar Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture (13, 2009, Rovinj). Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2010; Pehar, F. *Komunikacijska uloga časopisa u polju informacijskih znanosti: bibliometrijska analiza Vjesnika bibliotekara Hrvatske i Informatologije.* Doktorska disertacija. Zagreb, Filozofski fakultet, 24.3.2010, 384 str.

Metode istraživanja

Podaci koji su bili predmet ovog istraživanja – broj članaka, kategorizacija članka,⁷ broj autora (ustanova), zastupljenost po temama – u zadanom periodu od godišta 44(2001) do 52(2009) godine, prikupljeni su induktivnom metodom, a obrađeni u programu Microsoft Excel pomoću kojeg su izrađene tablice i grafički prikazi prikupljenih rezultata.⁸

Arhivski vjesnik je, u istraživanom razdoblju, izlazio jednom godišnje, što iznosi ukupno 9 obrađenih brojeva.

Broj članaka prema kategorizaciji

U navedenom razdoblju istraživanja u 9 brojeva *Arhivskog vjesnika* objavljeno je ukupno 399 radova, od čega je 101 rad odnosno 25,31% kategoriziranih radova (*Tablica 1*):

- Izvorni znanstveni rad
- Prethodno priopćenje
- Pregledni rad
- Stručni rad
- Izlaganje sa znanstvenog skupa.

Unutar kategoriziranih radova, najviše objavljenih članaka pripada kategoriji stručni rad (35), zatim slijede pregledni radovi (30) i izlaganja sa znanstvenog skupa (24), dok je najmanje radova u kategorijama izvorni znanstveni rad (samo 9) i prethodno priopćenje (3). Prema *Tablici 1* vidi se relativna ravnomjerna zastupljenost članaka prema analiziranim godinama.

Ostali radovi su izvješća (116), recenzije/prikazi (168) i životopisi/nekrolozi (14), prikazani na *Tablici 2*.

Kategorija recenzije/prikazi najčešće se bavi temama arhivističke i povijesne literature (168), zatim slijede izvješća s arhivističkih skupova i sastanaka (116), te životopisi/nekrolozi (14). Prema *Tablici 2* vidi se ravnomjerna zastupljenost ove kategorije u svim brojevima *Arhivskog vjesnika*.

⁷ Kategorizaciju članka određuje Uredništvo na prijedlog recenzenata.

⁸ Špac, 2004, 212 str.

Tablica 1. Broj kategoriziranih radova

AV	Izvorni znanst. rad	Prethodno priopćenje	Pregledni rad	Stručni rad	Izlaganje sa znanst. skupa
44(2001)				3	15
45(2002)		1	2	9	3
46(2003)			3	4	4
47(2004)			3	6	
48(2005)	1		3	7	1
49(2006)	2		4	1	1
50(2007)			4	2	
51(2008)	4	1	7	2	
52(2009)	2	1	4	1	
UKUPNO	9	3	30	35	24

Tablica 2. Broj ostalih radova

AV	Izvešća	Recenzija/prikaz	Životopis/ Nekrolog
44(2001)	16	19	2
45(2002)	13	17	2
46(2003)	13	19	3
47(2004)	10	16	
48(2005)	14	16	
49(2006)	9	20	1
50(2007)	12	17	2
51(2008)	18	24	3
52(2009)	11	20	1
UKUPNO	116	168	14

Broj autora (ustanova)

Od ukupnog broja kategoriziranih članaka (101 rad), samo se sedam odnosi na rad više autora. Od toga je šest rad dva autora, a samo jedan rad je nastao u suradnji tri autora.

Među višeautorskim radovima tri su nastala kao plod međuinstitucionalne suradnje, a jedan od ta tri rada jedini je primjer međunarodne suradnje u *Arhivskom vjesniku*. Iz toga je razvidno da kategorizirane radove potpisuje ukupno 109 autora.

Analizirajući institucijsku pripadnost autora, dobili smo očekivane rezultate (Tablica 3). S obzirom da je HDA najveća arhivska institucija u RH u kojoj djeluje najveći broj istraživača, više od polovice kategoriziranih radova potpisuju autori iz HDA (56 ili 55%). Osim što je HDA najveća arhivska ustanova, ujedno je i izdavač časopisa *Arhivski vjesnik*.

Nadalje, prema broju radova slijede Filozofski fakultet u Zagrebu (6 radova, 6%) te DA u Zagrebu (5 radova, 5%).

Ostale institucije su zastupljene s jednim do tri rada. Među ostalim institucijama zastupljeni su i područni arhivi s ukupno 21 radom, ovdje predstavljeni abecednim redom: DA u Gospiću, DA u Međimurju, DA u Osijeku, DA u Pazinu, DA u Rijeci, DA u Sisku, DA u Slavanskom Brodu, DA u Varaždinu, DA u Zadru, Odjel Šibenik – Sabirni arhivski centar (DA Zadar),⁹ DA u Zagrebu. Nekoliko radova potpisuju autori iz inozemnih institucija: Archivio General e Historico (Universidad Nacional de Córdoba, Argentina), Arhiv Republike Slovenije, DA kantona Basel Stadt, Švicarska, DA Republike Makedonije, Srednjoeuropsko sveučilište – Arhiv Otvorena društva, Sveučilište Urbino, Italija.

Devet radova (9%) napisali su autori koji nisu vezani uz ustanove odnosno, koji potpisuju vlastitu adresu ispod svog imena, te tako svojim autonomnim, individualnim interesnim sferama pridonose ostvarenju i upotpunjenju časopisa.

Tablica 3. Institucijska pripadnost autora kategoriziranih radova

AV	HDA	DA u Hrvatskoj	Ostale ustanove (Hrvatska)	Ostale ustanove (Inozemstvo)	pojedinci
44(2001)	13	1	2	2	
45(2002)	6	5	2	2	1
46(2003)	6	2	1		2
47(2004)	5	4		1	
48(2005)	7	2	2		1
49(2006)	4		4		
50(2007)	5	1	2	1	1
51(2008)	7	4	4		4
52(2009)	3	2	4		
UKUPNO	56	21	21	6	9

⁹ Odjel Šibenik – Sabirni arhivski centar Državnog arhiva u Zadru prerasta u samostalnu ustanovu Državni arhiv u Šibeniku 2007. godine.

Isto tako je primijećeno da je zastupljenost kontinuirana i u apsolutnoj većini kod autora iz HDA, dok se kod ostalih autora može okarakterizirati sporadična zastupljenost s malom prevagom u razdoblju od godišta 45(2002) do 49(2006), s tim da je pripadnost autora po ustanovama podjednako zastupljena. Strani državni arhivi i srodne ustanove zastupljeni su s ukupno 6 članaka i to sporadično od godišta 44(2001) do 50(2007), što nažalost, pokazuje trenutnu sliku nedovoljne zastupljenosti autora iz inozemnih, prvenstveno europskih državnih arhiva ili srodnih ustanova.

Iz svega navedenog možemo zaključiti da je matična ustanova svojevrsni *predvodnik*, a da se srodnim ustanovama i inim institucijama pridaje podjednak udio u sudjelovanju.

Broj radova po temama/rubrikama časopisa

U ovom dijelu rađena je podjela, kako i sam naslov kaže, po strukturalnim temama časopisa. Strukturu časopisa pa tako i njegovu podjelu po temama, što je u ovom slučaju predstavljeno kao rubrike, određuje *uredništvo časopisa*. S obzirom da ovdje nije provedena dubinska tematska obrada, što bi uključivalo i istraživanje tezaurusa, izostao je faktor ključnih riječi koji zbog svojevrsne nekoherentnosti odnosno neusklađenosti bibliotekarskog jezika i arhivističke terminologije, nismo bili u mogućnosti zbog zadanih vremenskih okvira sprovesti te smo taj izazov ostavili za budući projekt istraživanja. Tako da ni konkretnija razrada članaka po temi ne bi pružila adekvatan pregled i uvid u tematsku zastupljenost. Ono što se ovakvim pristupom htjelo postići, zapravo je neka vrsta uvertire u prethodno opisani proces. Dakle, s obzirom da su proučavane rubrike ipak tematski predodređene, na ovaj način smo kroz strukturalni skelet *Arhivskog vjesnika* nastojali prikazati raspon, tj. učestalost u aktivnom promicanju arhivističko-povijesnog područja.

U analiziranom razdoblju prva tri godišta časopisa donose radove s arhivističkih skupova (I. kongres hrvatskih arhivista; 38. savjetovanje Hrvatskog arhivističkog društva /HAD-a/; 39. savjetovanje HAD-a), a te su teme i imenovane prema nazivu skupa.

U ostalom dijelu analiziranog razdoblja, zastupljene su sljedeće teme/rubrike prikazane u *Tablici 4*.

Tablica 4. Prikaz tema/rubrika u Arhivskom vjesniku

Arhivska teorija i praksa	Kategorizirani radovi
Povijest institucija	
Iz arhivskih fondova i zbirki	
Događanja/izvješća	Nekategorizirani radovi
Prikazi/recenzije i ostalo	

U promatranom razdoblju pojavljuje se specifična iznimka u sadržajno-strukturalnom kontekstu, a koja se očituje samo u godištu 44(2001) posvećenom I. kongresu hrvatskih arhivista, u kojem su objavljena kongresna izlaganja (ukupno 15 članaka), od kojih su autori iz Hrvatskog državnog arhiva zastupljeni s ukupno 10 članaka, a autori iz DA Varaždina, Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo, Zagreb, Hrvatskog sabora, kao i autori iz inozemnih arhivskih i znanstvenih ustanova, tj. DA kantona Basel Stadt, Švicarska i Sveučilišta Urbino, Italija sa po 1 člankom svaki. Samo 3 članka odstupaju od kongresnih izlaganja i oni obrađuju različite teme iz arhivističke djelatnosti poput zaštite, sređivanja i djelovanja u okvirima zakonske regulative vezano uz prostorni smještaj arhivskoga gradiva i pripadaju autorima iz matične ustanove – HDA.

Sljedeće godišće 45(2002), započinje rubrikom o arhivističkoj temi s 38. savjetovanja Hrvatskog arhivističkog društva, gdje se zastupljenost autora iz HDA, DA u Zagrebu, Gradskog zavoda za automatsku obradu podataka i iz Arhiva Republike Slovenije mjeri samo 1 člankom za svakog pojedinačno, a nastavlja se rubrikom Povijest institucija, u kojoj je zastupljenost autora iz matične ustanove očitovana s 2 članka, a Hrvatski sabor s 1 člankom. Slijedi *Arhivska praksa*, rubrika u kojoj je zastupljenost autora iz HDA, DA u Sisku, DA u Zagrebu, DA u Slavonskom Brodu, Odjela Šibenik – Sabirni arh. centar (DA Zadar), zatim autora pojedinaca – neovisnih o ustanovama i iz DA Republike Makedonije raspoređena s prevagom Hrvatskog državnog arhiva s ukupno 3 članka, dok se ostatak mjeri za svakog autora navedenih ustanova sa po 1 člankom, što bi sumarno iznosilo ukupno 6 članaka.

Godišće 46(2003) nastavilo je stopama prethodnog i početak svog sadržaja posvetilo temama sa sljedećeg, 39. po redu savjetovanja HAD-a, pri čemu se zastupljenost autora iz HDA očituje sa 4, a autori iz DA Gospić, DA Rijeka i Gradskog zavoda za automatsku obradu podataka zastupljeni su svaki s 1 člankom. Rubriku *Povijest institucija* ispunili su svojim radovima autori iz HDA, a u rubrici *Arhivska teorija i praksa 2* su autora sa po jednim radom svaki iz matične ustanove, a 2 rada pripadaju autorima pojedincima – neovisnima o ustanovama iz kojih dolaze, tj. u kojima su zaposleni.

Od godišta 47(2004) zastupljene su samo stalne rubrike/teme, *Arhivska teorija i praksa* i *Povijest institucija*, dok je rubrika *Iz arhivskih fondova i zbirki* uvedena u godištu 51(2008).

U rubrici *Arhivska teorija i praksa* koja je najviše zastupljena od strane Hrvatskog državnog arhiva s ukupno 23 članka, državni arhivi u Hrvatskoj s ukupno 13 članaka (DA u Osijeku, Pazinu, Slavonskom Brodu, Zadru – Odjel Šibenik), njihovi autori zastupljeni su s po 1 radom, dok se zastupljenost autora iz DA u Sisku očituje s 3 objavljena rada, a autori iz DA u Varaždinu, Zadru i Zagrebu zastupljeni su svaki sa po 2 rada. Autori iz ostalih ustanova u Hrvatskoj zastup-

ljeni su s ukupno 10 članaka (uključujući i jednu međunarodnu i međuinstitucionalnu suradnju, konkretnije, tu suradnju ostvarili su autori s Filozofskog fakulteta u Rijeci i s Filozofskog fakulteta u Sarajevu), autori s FF u Zagrebu sudjelovali su s 2 rada, a Dubrovačke knjižnice, HIDRA, HMDC Domovinskog rata, HRT, Leksikografski zavod Miroslava Krleže i Ministarstvo pravosuđa sa svojim autorima zastupljeni su svaki sa po 1 člankom. Slijede ih radovi autora iz stranih arhiva i srodnih ustanova u inozemstvu odnosno iz Archivio General e Historia (Universidad Nacional de Córdoba, Argentina), DA Republike Makedonije, Srednjoeuropskog sveučilišta, Arhiva Otvorenoga društva, s 3 članka te autori pojedinci-neovisni o ustanovama s ukupnim brojem od 5 radova.

U rubrici *Povijest institucija* autori iz Hrvatskog državnog arhiva povijesnim temama bavili su se u 12 članaka, autori iz DA za Međimurje (novoosnovani arhiv po prvi se put predstavio u godištu 51/2008), DA u Slavanskom Brodu, u Zadru i u Zagrebu zastupljeni su svaki sa po jednim člankom što možemo svesti pod zajednički naziv – državni arhivi u Hrvatskoj rezimirajući njihovu ukupnu zastupljenost s 4 članka. Filozofski fakultet u Zagrebu i Hrvatski sabor svoju autorsku zastupljenost broje također svaki sa po jednim člankom, pa možemo reći da su autori iz ostalih srodnih ustanova u Hrvatskoj zastupljeni s ukupno 2 članka. I naposljetku, autori pojedinci-neovisni o ustanovama prisutni su također s jednim člankom.

Rubrika *Iz arhivskih fondova i zbirki* uvedena je tek od godišta 50(2008), i zapravo zamjenjuje rubriku arhivska teorija i praksa, jer i dalje zadržava isto područje istraživanja. Autori iz HDA zastupljeni su s pet radova, dok su autori iz ostalih ustanova u Hrvatskoj – točnije, iz Muzeja grada Splita i Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku sudjelovali s ukupno dva članka.

Zaključak

Bibliometrijske analize publikacija najčešće se provode s ciljem utvrđivanja i opisivanja formalnih (oblikovno-izdavačkih) značajki, rasta, produktivnosti, znanstvene suradnje te sadržajnih i tematskih obilježja literature iz određenog predmetnog područja.¹⁰

Iz rezultata istraživanja časopisa *Arhivski vjesnik* od 2001. do 2009. godine možemo izvesti sljedeće zaključke:

- broj kategoriziranih radova varira od 6 do 18 po pojedinom godištu, dok broj ostalih radova varira od 26 do 45 (ukupan broj tih radova je 101);
- najveći broj radova očekivano se bavi istraživanjem s područja arhivske teorije i prakse, pa tek onda obrađuje teme s područja povijesti institucija gledano prema rubrikama radova;

¹⁰ Pehar, str. 104

- najveći broj autora dolazi iz Hrvatskog državnog arhiva, što ukazuje na institucionalnu monocentričnost;
- postoji intencija podupiranja autora koji se žele promovirati sličnim, odnosno, srodnim interesnim sferama, bilo da je u pitanju stjecanje referenci, stručnog bodovanja ili slično.

Sagledavajući ulogu *Arhivskog vjesnika* u arhivskoj zajednici, razvidno je da je časopis prvenstveno namijenjen razmjeni stručnih iskustava, a manjim dijelom orijentiran prema znanstvenoj komunikaciji. Najviše su zastupljeni stručni radovi (35) i pregledni radovi (30). Slijede izlaganja sa znanstvenog skupa, s 24 rada. Izvorni znanstveni rad pojavljuje se prvi put tek u godištu 48(2005), a ukupno ih je samo 9. Kategorija pregledni rad zastupljena je s 3 rada.

Iz potonjeg zaključka može se uvidjeti, ne samo gledajući pojedinačno, zastupljenost autora po ustanovama, nego i žarišta najznačajnije znanstvene aktivnosti skupine autora koji djeluju u područjima koje časopis *Arhivski vjesnik* pokriva. Najzastupljeniji su autori iz Hrvatskog državnog arhiva, što je samo po sebi logično, s obzirom da je HDA i matična ustanova koja izdaje časopis, a ujedno joj je to i najvažnija svrha – promicanje znanstvenog ili stručnog rada pojedinaca. U stopu slijedi promicanje autora iz ostalih područnih državnih arhiva u Hrvatskoj. Prema uvidu u novije brojeve, premda se radi o relativno kratkom promatranom razdoblju *Arhivskog vjesnika*, veći prostor za afirmaciju i predstavljanje dan je autorima pojedincima, neovisnima o ustanovi iz koje dolaze.

Kako je ovo prvo istraživanje ove vrste u časopisu *Arhivski vjesnik*, uzete su samo osnovne kategorije bibliometrijske analize, ukupan broj objavljenih radova, kategorizacija radova, broj autora/ustanova, te zastupljenost po temama/rubrikama. Također je promatrano razdoblje relativno kratko, no osvježena, mlada postava uredničkog odbora djeluje od 2001. godine. Sljedeća istraživanja mogu uključivati analizu referenci, a promatranjem citiranih izvora može se doći do najrelevantnijih naslova u arhivističkoj struci. Također je moguće proučavati ključne riječi, na temelju čega se može izraditi tezaurus arhivističkih pojmova.

Literatura

Borić, V. Analiza citata radova objavljenih u časopisu *Acta stomatologica Croatica* zabilježenih u bazi podataka Web of Science. *Acta stomatologica Croatica*. 2, 42(2008), str. 123-139.

Borić, V., Strujić, M. Bibliometrijska analiza *Acta stomatologica Croatica* za razdoblje od 1987. do 2006. godine. *Acta stomatologica Croatica*. 4, 40(2006), str. 336-346.

Jokić, M. *Bibliometrijski aspekti vrednovanja znanstvenog rada*. Zagreb : Sveučilišna knjižara, 2005.

Halmi, A. Bibliometrijska i kvalitativna analiza i evaluacija sadržaja znanstvenog rada i medija. U: Zgrabljić Rotar, N. (ur.) *Kraljski Dalmatin – 200 godina zadarskog i hrvatskog novinstva u europskom kontekstu*. Zadar: Sveučilište u Zadru, Odjel za informatologiju i komunikologiju, 2007, str. 355-375.

Hebrang Grgić, I. *Izdavaštvo znanstvenih časopisa nakon 1990. godine*. Magistarski rad. Zagreb: Filozofski fakultet, 21.1.2004, 216 str.

Jokić, M., Borić, V. Znanstvena aktivnost na području botanike mjerena kroz časopis *Acta Botanica Croatica*. *Acta botanica Croatica* 51(1992), str. 169-176.

Krajna, T., Petrak, J. Bibliometrijske značajke časopisa *Strojarstvo* u razdoblju od 1992. do 2001. godine. *Strojarstvo, časopis za teoriju i praksu u strojarstvu*. 1-3, 46(2004), str. 19-23.

Krajna, T. *Međunarodna zapaženost hrvatskih autora s područja tehničkih znanosti (1992-2001)*. Magistarski rad. Zagreb: Filozofski fakultet, 22.9.2003, V, 127 str.

Maričić, S. Bibliometrija, 22.1.2003. Preuzeto s Otvorene informacijske enciklopedije na mrežnoj stranici Hrvatskog informacijskog i dokumentacijskog društva. URL: <http://www.hidd.hr/articles/bibliometrija.php> (1.5.2010)

Osareh, Farideh. Bibliometrics, citation analysis and co-citation analysis. A review of literature I. *Libri* 46(3), str. 149-158.

Pehar, F. *Komunikacijska uloga časopisa u polju informacijskih znanosti: bibliometrijska analiza Vjesnika bibliotekara Hrvatske i Informatologije*. Doktorska disertacija. Zagreb, Filozofski fakultet, 24.3.2010, 384 str.

Petrak, J. Bibliometrijski pokazatelji u ocjenjivanju znanstvenog rada. 1. Objavljivanje i ocjenjivanje rezultata znanstvenog rada. *Liječnički vjesnik, glasilo Hrvatskog liječničkog zbora*. 3-4, 123(2001), str. 77-81.

Petrak, J. Bibliometrijski pokazatelji u ocjenjivanju znanstvenog rada. 2. Citati i njihova analiza. *Liječnički vjesnik, glasilo Hrvatskoga liječničkog zbora*. 5-6, 123(2001), str. 129-134.

Špac, V. Bibliometrijska analiza časopisa *Radovi Šumarskog instituta, Jastrebarsko* (1998-2002). *Radovi Šumarskog instituta*. 2, 39(2004), str. 211-222.

Summary

BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF THE JOURNAL ARHIVSKI VJESNIK IN THE PERIOD 2001-2009

Arhivski vjesnik is the most eminent and the most relevant scientific journal as well as the only one in the field of archival science. The aim of this paper was to make a preliminary insight into the publishing of the journal, as a significant representative of the young scientific discipline of information sciences. Considering these facts, only the basic categories in the bibliometric analysis were taken into account: total number of published articles, categorization of articles, number of authors/institutions, and number of papers in the journal topic sections, leaving place for further detailed and more complex research.

Key words: *Arhivski vjesnik, bibliometric analysis, paper analysis*